

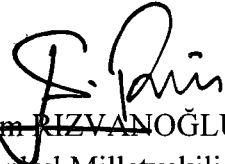

30224

Evrin RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 3.07.2025

Evrin RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Antalya ve Burdur il sınırları içerisinde, mevcut kalker ocağının genişletilmesine yönelik hazırlanan proje için Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci başlatılmıştır. Proje sahası, Antalya-Burdur-Isparta Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda "orman alanı" olarak tanımlanmakta olup, proje alanının tamamı maden ruhsat alanı içerisinde yer almaktadır. ÇED dosyasına göre proje alanı 369,2 hektardır. Bu alanın yaklaşık %60'ı makilik-fundalık, %40'ı ise kapalı orman dokusuna sahiptir. Alanda 15 m²'de bir ağaç bulunduğu belirtilmekte ve bu hesaba göre kesilecek ağaç sayısı 35.333 olarak hesaplanmaktadır.

Proje kapsamında açık ocak işletmeciliği yapılması ve patlatmalı kazı yöntemlerinin uygulanması öngörülmektedir. Bu tür faaliyetlerin yüzey ve yer altı suları, topografik yapı, toprak geçirgenliği ve yerleşim güvenliği üzerinde ciddi çevresel etkiler yaratabileceği bilinmektedir. Ayrıca proje alanında yapılan flora envanter çalışmalarında üç endemik bitki türüne rastlandığı da ÇED raporunda açıkça ifade edilmiştir. Bu türlerin yaşam alanlarının tahribi yalnızca bölgesel değil, ulusal ölçekte biyolojik çeşitlilik açısından da geri döndürülemez sonuçlar doğurabilir.

Öte yandan proje, tarım ve hayvancılık açısından stratejik öneme sahip Bucak ilçesinin üretim alanlarına çok yakın bir konumdadır. İlçede salep, kuzugöbeği, badem, çörek otu ve Melli inciri gibi ürünler yetiştirilmekte; modern sulama sistemleri ve tarımsal mekanizasyon gelişmektedir. Burdur, Türkiye'nin en yüksek süt verimine sahip illerinden biri olup, Bucak da bu üretim zincirinin önemli bir halkasıdır. Tarım ve hayvancılık, bölgede güçlü bir kooperatifçilik altyapısıyla yürütülmektedir.

Burdur'un arazi kullanım dağılımı da dikkat çekicidir: 325.448 hektarı (%45,36) orman, 202.784 hektarı (%28,24) tarım alanı, 146.165 hektarı tarıma elverişsiz alan, 29.683 hektarı su yüzeyi ve 9.420 hektarı çayır-mera niteliğindedir. Bu veriler, ilin üretim kapasitesinin doğrudan orman ve tarım alanlarının korunmasına bağlı olduğunu ortaya koymaktadır.

8 Ağustos 2024'te düzenlenen halkın katılımı toplantısında vatandaşlar, patlatmaların yaratacağı sarsıntı, toz, su kirliliği ve yaşam alanı baskısına dair ciddi kaygılarını dile getirmiştir. Ancak bu itirazların ÇED karar sürecine ne ölçüde yansıtıldığı belirsizdir. Türkiye'nin her yıl büyük orman yangınlarıyla karşı karşıya kaldığı, doğa kayıplarının telafisinin giderek zorlaştığı bir dönemde, kalan orman varlıklarının madencilik faaliyetleriyle tahrip edilmesi kamu vicdanında derin bir rahatsızlık yaratmaktadır. Doğal kaynakların korunması, yalnızca çevre hukuku değil, Anayasa'nın 56. ve 169. maddeleri gereği devletin yükümlülüğüdür.

Bu bağlamda;

1. Proje alanının tamamı maden ruhsat alanı içinde ve orman vasfında bir saha iken, bu alanda madencilik faaliyetlerine izin verilmesinin dayandığı çevresel, hukuki ve bilimsel gerekçeler nelerdir? Bu izin, Anayasa'nın 169. maddesi ve Orman Kanunu'nun ormanların kamu yararına korunması yönündeki hükümleriyle çelişmemekte midir?
2. Kesileceği belirtilen 35.333 ağaca karşılık, eşdeğer tür, yaş ve alan yapısına sahip bir ekosistem restorasyon planı hazırlanmış mıdır? Bu planın izleme ve raporlama süreci nasıl işletilecektir?
3. Açık ocak işletmeciliği ve patlatmalı kazı yönteminin uygulanacağı bu sahada, jeolojik stabilite, yüzey ve yer altı su rejimi, toprak yapısı ve erozyon riski açısından bir etki modellemesi yapılmış mıdır?
4. Proje alanında tespit edilen endemik bitki türlerinin yaşam alanlarının korunmasına yönelik biyolojik çeşitlilik yönetim planı, türlerin popülasyon durumu ve yayılış haritalarıyla birlikte kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
5. Proje sahasının, tarımsal üretim ve hayvancılık faaliyetlerinin yoğunlaştığı Bucak ilçesine yakınlığı göz önüne alındığında, tarımsal ürün verimi, süt üretimi, hayvan sağlığı ve su kalitesi üzerindeki etkilerine dair bir tarımsal etki analizi yapılmış mıdır?
6. ÇED dosyasında patlatmalı faaliyetler sonucu oluşacak toz, gürültü ve titreşim emisyonlarının, en yakın yerleşim ve tarım alanlarına etkisi ölçülmüş müdür? Bu değerlere karşılık gelen sınır eşiklerine göre bir değerlendirme yapılmış mıdır?
7. Proje için "alternatif saha analizi" yapılmış mıdır? Yapıldıysa neden orman dışı veya çevresel etkisi daha az olan alanlar tercih edilmemiştir?
8. 8 Ağustos 2024 tarihli Halkın Katılımı Toplantısı'nda ifade edilen vatandaş itirazları, İnceleme Değerlendirme Komisyonu karar süreçlerine nasıl yansıtılmıştır?